

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
8 ianuarie st. v.
— 20 ianuarie st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea:
Strada principală 375 a.

Nr. 2.

ANUL XXV.
1889.

Pretul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Vitejie.

(Episod din evul mediu.)

La curte e mișcare. Toți nobilii s'adună;
Că pot să participe, se țin prè onorați; —
Se face-o vânătoare. Heroldii din trimbiți sună,
Arcașii se 'narmază, toți caii-s inhămați.

Aproși aședă perne pe șele aurite,
Caii cu-a lor copite pământul îl lovesc;
Și Dómna-o să ia parte. Curtene stau smerite.
Curteni cu prisosință spinările-și gârbovesc.

Pe scări acum apare convoiu 'n strălucire:
Principele și conții, baroni, glumind, rîdînd,
Descînd și armăsarii incalec cu grăbire,
Aceștia mândri, sprinteni pornind sar necheșînd.

Coboră-acum și Dómna, rîdînd cu veselie,
Ș-un cărd de dame încă, dróie de cavaleri;
Dómna-și promite césuri de naltă poesie,
Pe lângă cai așteptă o cétă de lănceri.

Dantele parfumate, panglici și brillante,
Mălășuri și voaluri slatură, strălucesc
La sóre. Cavalerii 'n costumuri elegante
Cu grații printre dame caii lor învertesc.

Plcă cu toți. La mijloc se află cancelarul
Ș-alături, pe jos, merge, cu-o bardă grea în mîni,
Cu măneci sufocate, un om mic, măcelarul,
Crunt la priviri; cu sine mai ș-o haită de căni.

Trec prin cîmpii, la vale; pîrful lin murmură,
E mare vânătoare. Și sórele-i splendid.
Curtanii-abiă așteptă ocașii de bravură,
Incungiuțați de dame printr'un suris candid.

Dar étă, în pădure cu toți abiă intrară,
Convoiu se opreșce, în loc înțelenit;
Câinii amirosise o princedie rară,
Cu dênșii măcelarul, care i-a urmărit.

Toți domnii se consultă, damele se 'nspăimântă,
Arcașii 'ntînd săgéta, lăncerii-aici grăbesc:
Dar ce să fie óre? — toți mintea-și o frămîntă,
Ș-apoi să dea năvală cu toții hotăresc.

Și 'npintențază caii, viteji și fără frică.
Toți se reped ș-omóră — o biétă păsărică . . .

Sofia Vlad-Raduiescu.

Chiriașul fugit.*

— Comedie într'un act. —

Persónele:

Alesandru Rușăvan, proprietar.
Anastasia, soția lui.
Gheorghe Gherțan, proprietar.
Elena, soția acestuia.
Stefan Cimpoiaș, un sătean.

Scena se petrece într'un orașel din Ardeal, la
casa lui Rușăvan, în timpul present.

Odaie mobilată frumos; ușe în stînga și 'n
fund.

Scena I.

Rușăvan și *Anastasia* intrînd.

Rușăvan. Har Domnului că 'n sfîrșit sîntem
acasă! Zăpușela nădușitoare din vagóne, uruiela mo-
notónă a roților și vieța sgomotósă din oteluri m'au
obosit afară din cale. De mult duceam dorul cuibu-
șorului nostru drăgălaș.

Anastasia. Și eu. În timpul din urmă nu me
mai interesă nimica, de mi se aducea chiar marea
cu sarea. Ș-apoi erau atît de mulți! Atâte dame co-
chete!

Rușăvan. Dóră nu ești gelósă atît de iute!?

Anastasia. Nu, nu. Dar mai place-mi acasă, 'n
orașelul nostru.

Rușăvan. Pentru că de-aici începe fericirea nós-
tră. Aici ne-am cunoscut, aici am prins a ne iubi,
aici ne-am jurat credință vecinică și de-aici porni-
răm în călătoria nupțială.

Anastasia. Care apoi a ținut tocmai o lună de
șile.

Rușăvan. Ce să faci, dragă! Sîntem români.
Nem drăgostos. Alte popóre mai contenesc în ale iu-
birii și nu cunosc în limba lor decăt vorba »septē-
măna de miere«, dar noi n'ó dăm mai jos decăt »luna
de miere.« Și este bine așa. Viéta numai pân'atunci
își are farmecul seu, pînă ce iubim și sîntem iubiți.

Anastasia. Care va să dică, ești de părerea, că
după luna de miere, trece și iubirea.

Rușăvan. De multe ori, séu cel puțin lănceșeșce.
Asta inse este o cestiune individuală; de aceea nu se
póte fiesá o regulă generală. Totul atěrnă dela pár-
țile conjugale. Atât femeia, căt și bărbatul au mií de
ocasiuni să-și asigureze pe vecie dragostea ființei cu
care s'a însoțit. Ba unii dic, că adevérata iubire nu-
mai după aceea începe.

* Prelucrare după comedia mea »Secretul« publicată în
»Familia« la anul 1870. I. V.

Anastasia. Și tu ce crezi?

Rușavan. Eu nu știu, decât că te-am iubit, te iubesc și te-oi iubi totdeauna.

Anastasia. (I dă mâna, pe care el o sărută.) Îți mulțămesc!

Scena II.

Acciași și Gherțan cu Elena, intrând prin ușa din fund.

Elena. (Intindându-și capul în lăuntru pe ușe.) Bucuroși la oșpeți?

Anastasia. (Zărind-o, sare s'o 'ntimpine.) Bine-ați venit! (Gherțan și Elena intră.)

Gherțan. Bun găsit!

Rușavan. Ce surprindere plăcută! Ve mulțămim, de și ne-ați lipsit de plăcerea ca 'ntău să ve cercețăm noi.

Elena. Am venit numai să ve dăm probă de iubirea noastră.

Gherțan. Am știut că ori ce păreche nouă la 'nceput numai de sine se ocupă și uită totă lumea... ne-a fost mult s'așteptăm până să v'aduceți aminte și de noi... ș-am venit să ve urăm noroc și 'ntr'un cės bun.

Anastasia. Ne-ați indatorat cu totul.

Gherțan. Nu ne pré lăudați, căci eu unul nu me simt vrednic de-atăta onóre. La dreptul vorbind, eu am avut ș-un motiv personal care m'a indemnât să vin aici... Ne lipsește al treile din partea de calabrias.

Elena. Ce prosaic! Să vorbești de jocul de cărți unui om insurat abia de-o lună!...

Gherțan. Dar eu am jucat îndată 'n săptămăna primă.

Elena. Ȋi mai bine, că nu te-ai lăsat de fel... (Anastasieri.) Este de prisos să ve 'ntreb, cum ați petrecut?

Anastasia. Mai e vorbă! Bine. Minunat! Sinaia-i un raiu păměntesc.

Rușavan. (Elenei.) Și dvóstre, dómna, pe unde-ați călătorit?

Elena. Am vrut să mergem și noi la Sinaia, dar ne-am oprit la Vălcele... Bărbatul meu s'a aflat fórte bine acolo.

Gherțan. A fost o companie bună. Niște boeri din Romănia. Am dobădit cinci sute de florini.

Rușavan. Așă dară baia ț-a făcut bine... Dar haid să-ți arăt ce suvenire mi-am adus dela București.

Gherțan. Haide!... Dóră o să vie cineva ș-om face o partie... Pân'atuncia nevestele nóstre ș-or povesti amintirile... Damele totdeuna au de povestit amintiri... (Es aměndoi în stănga.)

Scena III.

Anastasia și Elena.

Elena. Ș-acuma dragă, dă-mi voia să te felicittez. Ai un bărbat cum se cade. Gingaș, amabil și bun. Sânt sigură, că te va fericir.

Anastasia. Îți mulțămesc. Da, el este fórte bun și me iubește, cât să me sórbă intr'o lingură... Sântem fericiți!...

Elena. Ai și meritat o astfel de sórte.... Eu bagsémă am fost mai rea...

Anastasia. Ce fel? Bărbatul teu dóră....

Elena. N'aș puté țice, că nu me iubește... Dar nu mai este cel din anul prim... Me cam negligéză... Și asta me dóre.

Anastasia. Dóră numai îți intipuești.... El pare atât de bun!

Elena. Nu-i vorbă. E inimă dulce... Dar.... (Cineva bate la ușe.)

Anastasia. Poțtește!

Scena IV.

Aceleași și Cimpoiăș intrând prin ușa din fund.

Cimpoiăș. Noroc să ve dea Dumnețeu, domnișóre!

Anastasia. Cine ești?

Cimpoiăș. Ștefan al lui Ion Cimpoiăș... Nu mi-ați auțit de nume?... Tot ținutul me cunoșce... Eu sânt gornicul din Strēmboeni!...

Anastasia. Pe cine cauți?

Cimpoiăș. Te miri ce'venturi me pórta p'aici?... Nu umblu de gras și buiac, că-s necășit ca vai de mine... Eu caut pe domnul.

Anastasia. Pe bărbatul meu?

Cimpoiăș. Nu știu decă ți-i bărbat; dar știu că mi-i dator.

Anastasia. Dator dtale?!...

Cimpoiăș. Te miri, dómna, nu-i așă?... Și eu m'am mirat, ba me mir ș-acuma, că cum a putut să facă asta un domn... Dar, crede-me, ț-am spus adeverul gol.

Elena. Ce mai faci atăta gură! Decă ți-i dator, ț-a plăti.

Cimpoiăș. Tocmai de-aceea vinii. Nici n'oi ești de-aici, până ce nu mi-oi căpětă bănișiorii, că destul am așteptat și colindat insėdar. Ce-i amănă, nu-i minciună.

Anastasia. Dar cum și unde ț-a remas el dator?

Cimpoiăș. Să v'o spun dară rupt și 'ncheiat... De țece ani slugesc pe groful meu cu cinste și omeńie. Și mi-a dat Dumnețeu o spuză de copii: dar nu m'am spăriat și mi-am țis, că cine mi i-a dat, mi-a și ajutá să-i țin. Nu sânt un taie-fugă, nici un perdeveră și me pusei la lucru cu nevěsta cu tot; unde puneam noi mâna, punea și Dumnețeu mila. Așă incetel cu incetel, ađi una mâni alta, ne-am agonisit o averușcă, încât ni-a mers vestea de bogătoi. Astă primăveră ne făcurăm o casă aprópe de sat, la marginea pădurii, intr'un loc frumos, pe țermul unui riuleț.

Anastasia. Ce-am eu cu casa dtale?

Cimpoiăș. Ascultă, dómna și-i vedé că nu vorbesc pleve... N'apucarăm să ne mutăm în casa aceea, când odată, pe când țiuva cu nóptea sta 'n cumpěnă, inaintea nóstră se opri o căruță. Un domn se dete jos și intră. Eu nu eram acasă, numai nevěsta. Domnul o 'ntrebă, decă n'om da lui în chirie pe veră căsuța nóstră nóuă? Nevěsta gāndi, că nu va strică să ne facem vr'o doi bani, se 'nvoi dară 'ndată și spuse prețul. Domnul, platnic bucuroș, numai atăta ceru, ca să nu-l tulbure nimene, câtă vreme o să țină el casa 'n chirie. Apoi plăti pe doue luni inainte ș-a doua ți se și mută în casa aceea.

Anastasia. Ș-apoi?

Cimpoiăș. Cum a fost vorba, eu și nevěsta nici nu ne mai abăturăm p'acolo. Dar băeții, flusturați cum sânt pruncii, nu s'au putut răbdá să nu se furișeze 'n partea locului. Aceia ne spuneau, că domnul nu eră singur și că mai avea cu sine o domnișóră tineră și o femeie mai bėtrână. Tot ei ne țiceau, că a doua ți domnul plecá și că de-atunci erăș vini mai de multe ori, tot a doua treia ți și că inainte d'ei vini el, domnișóra totdeuna eră veselă, őr după ce se depărtá, se 'ntristá. Noi gāndiam, c'acesta-i lucru firesc; debunăsémă-i nevěsta séu sora lui. Incolo ce ne pásá!? Chiria eră plătită. N'aveam cu ei nici în clin, nici în mănecă.

Anastasia. Ș-acuma se tot duce el acolo?

Cimpoiăș. Bine-ar fi de-ar vini. Atuncia nici eu n'aș bate câmpii după el. Dar nu mai vine. Inainte cu vr'o lună, băeții ne vestiră intr'o diminěță, că 'n nóptea trecută domnul a venit erăș și 'n țori de ți a

plecat cu ele dimpreună și d'atunci nu s'a mai întors. M'am dus îndată să văd ce-i? Și 'n adevăr, ia fată, ia domn, ia bătrână, decă ai de unde! Casa eră pustie... Toți au fugit!... Nu-mi păsa mult că s'au dus fără să-mi dică remas bun; dar domnul a remas dator cu chiria pe doue luni. Acum suflă 'n păsat, Cimpoiaș!

Anastasia. Asta s'a întemplat înainte cu o lună?

Cimpoiaș. Și ceva mai bine...

Anastasia. (La parte cu spaimă.) Este ore cu putință?! (Tare.) Vorbește, vorbește!

Elena. Dar bagă de seamă ce ăici!

Cimpoiaș. Necasul meu eră și mai mare, că nu șciam nici numele lui, ba nici nu-l vădusem. Acuma cum puteam să-l găsec!? Nevêsta îmi spunea că eră...

Anastasia. Nalt?

Cimpoiaș. Da.

Anastasia. Bine făcut?

Cimpoiaș. Da.

Anastasia. Brunet?

Cimpoiaș. Prunet nu eră, numai pădure.

Anastasia. Negricios?

Cimpoiaș. Da, da.

Anastasia. Rumen la față?

Cimpoiaș. Așă.

Anastasia. Frumos?

Cimpoiaș. Asta n'am întrebat de nevêstă; dar îmi spunea, că eră o cruce de voinic!

Anastasia. Nu mai e indoială. Este el!...

Cimpoiaș. Cine, dōmnă? Spune, să știu și eu! Să-l pot găsi 'n sfêrșit! Că eu am luat satele și orașele de-a curmezișul, dar n'am mai dat de urma lui. Bagsēmă are natură de Pașci dela șapte biserică, de nu-l pōte prinde nimeni.

(Va urmă.)

Iosif Vulcan.

S o n e t.

(După Iulia B. P. Hașdeu.)

Mulți ăic că e lucru straniu o inimă femeescă,
 ăic că dēnsa-i labirintul, unde perde-se rațiunea:
 Când gāndești, că e mai plină, e mai mare golițiunea,
 Și că-i place 'n fericire morōsă să se ivescă.

Ar vorbi cu necurmăre, dar sermana nu 'ndrăznește;
 Pe nedrept o numesc unii, ca marea înșelătore,
 Vrēnd să strige că defectu-i e iubirea cu ardōre,
 O mână-i astupă gura și strigătul îl oprește.

Suferința e întēiă, ce durerea-i o alungă
 Și destul ea sângerēză, sub a ei mască de ris.
 Dela fire dēnsa-i tare, dar e și slabă, fricōsă.

O inina mea sermană! mai ai să minți vreme lungă,
 Dară nu-ți fie rușine, că perfidă mulți ț-au ăis:
 E un tribut al pudōrei: perfidia odiōsă.

Ioan Bocanici.

Inelul Mariei Stuart.

— Novellă de Eufemia contesă de Ballestrem. —

(Urmare.)

Țopotele otelului, anunțând dineul, sună întēia
 oră și în sala de conversațiune se adună întēiu
 aceia, cărora aerul de lac le-a produs o fōme

plăcută, precum și aceia cari doriau să cetescă ăiarele prospete, ce sosiră înainte de prānđ.

În ferēsta unui salon arangiat cu pompă obicinuită modernă sta un domn ș-o dōmnă. Amēndoi, fără indoielă englezi. Dama eră naltă, sveltă, mlădiōsă ca și bradul nordului; avea acel pēr castaniū, care la sōre are o colōre roșietică și presu-pune o față albă ca nēua, care inse aici eră acompaniată de o peliță sântētōsă și de colōrea rosei.

Obrazul damei, fără a fi frumos, eră fermecător, espresiunea ochilor bruneți deschiși eră strălucindă, veselă și plăcută.

Asemenea espresiune avea și fața bărbatului, care represintă cu cea mai mare perfecțiune tipul englez, tip ce-l avea și 'nsoțitōrea lui. Nas, gură, frunte, tōte au fost de cel mai nobil croiu și prin încadrarea obrazului de barba scurtă eșiau tot mai tare la ivelă.

— Trebuie să fie grozavă o astfel de vielță la băi, — observă femeia, — pentru cei ce fac baie spre căutarea sântētății. Dar privește numai afară, ce de lume veđi acolo, îmbrăcată elegant, care numai de aceea vine p'aici, căci este modern a merge la băi. Aceștia sânt niște martiri, cari acasă se pot bucură de comoditate deplină, ér aici trebuie să se mulțămescă cu niște paturi rele, cu niște odăi mici și cu multe alte neajunsuri.

— Care va să ăică și noi aparținem acestor martiri, — respunse el riđēnd, — căci și noi am urmat modei ș-am vinit aici, pe când acasă am puté trăi în comoditate.

— Ba nu! Asta e altceva. Lumea de-aicia nu vré decăt să-și aeriseze toaletele de vēră, ér noi — ér tu voești să-mi arăți mie, unei copile dela sat, o parte a lumii, pe care eu numai din auđ și din cărți o cunosc. Etă deosebirea! Aici gāsești plăcere, ér la noi — comoditate.

— Nimic mai mult?

— Ba da. — respunse ea roșind, — o fericire neesprimabilă.

— În adevăr, Esther?

În loc de răspuns, ea privi spre el; dar acēsta privire exprimă mai mult decăt cuvintele, căci ochii ei frumoși și atât de strălucinđi, se făcură umeđi, umeđi de lacrimile bucuriei.

El surise și-i șopti incet:

— Ce bine a făcut Dumneđeu, că mi te-a dat mie!

Și atunci ea surise de sub lacrimi și surisul acesta i făcea fața 'ncântătōre și mai frumoșă. De odată inse muri zimbetul de pe buzele ei, devini palidă, tremură și trebui să șeđă, ca cuprinsă de-o amețelă grabnică.

— Ce ți-i, dragă? — întrebă el spăriat.

— Așă o recelă a trecut peste mine, — respunse ea, — sătenii pe la noi ăic, că mōrtea trece peste mormēntul nostru.

— Ce năucie!

— Firește, este numai un acces de friguri, nimic altceva. Ah! — strigă ea incet. — acuma vine érăș și stă napoia nōstră aprōpe cu totul.

El se 'ntōrse involuntar și stetea vis-à-vis de lady Lilian Dudley.

— Bună ăiuă, vere Carol! — îl salută aceea cu vocea-i melodiōsă. Ce surprindere a te găsi aici!

— Lilian, tu ești aici? Nici n'am visat, că ești la Trouville.

— Nu? Dar ț-am spus, încă înainte cu patru spredece ăile, că am de gānd să vii aici.

— În adevăr? Me iertă dară. căci ori n'am auđit, ori am uitat. Atunci mi-a fost capul atât de plin. Dōră șcii că m'am insurat. Etă nevêstă mea, Esther; verișōra mea lady Lilian Dudley.

Ambele femei schimbă salutări și stringeri de mână; ér lady Esther ȃise cu maniera ei fină și afa-bilă :

— Te rog să me iubești nițel, cu tótă că sânt o verișóră neașteptată și ca-și cădută din cer, nu-i așa ?

— Se 'nțelege, — răspuse lady Lilian cu amabilitate încântătoare. Dta ne-ai surprins pe toți. Noi, bieți londreni, n'aveam nici idee, că 'n lume se află și o miss Esther Paer.

Lady Primrose surise vesel, inse lordul Carol simți ghimpele damei de lume și răspuse in câtva cam aspru :

— Acuma bieții londreni me critică grozav, pentru că nu mi-am condus consórta din sala de bal drept la altar.

— Tu ai făcut cu totul altfel, decât cum ordónă codicele societății, — ȃise lady Lilian zimbînd. Intr'aceea romantismul se potrivește atât de bine cu pãreții vechi și 'nfãșorați de iederă ai castelului Primrose.

— In adevěr, a fost romantică întelnicia nóră. — ȃise lady Esther prietenos. Ascultă ! Cu ocaziunea unei excursiuni pe jos prin grafia Cornwall, Carol a fost surprins de-o plóie, care l'a fugărit la unchiul meu, rectorul de Mennyhead. El ni se presintă simplu ca mr. Primrose. Plóia tînu trei ȃile, a patra ȃi ne-am și 'nteles, nu-i așa, Charley ? Numai când se ficsă nunta, aflai că densusul e contele de Primrose. Eră ca-și in poesia lui Teunyson, despre lordul Burleigh.

— Cu deosebirea, că pe dta nu te-a omorît pompa și strãlucirea descoperită așa de repede, ca pe sermana țerancă a lordului Burleigh, — zimbî lady Lilian. Și érăș simți lordul Primrose sarcasmul damei de lume, cu care își ridea de naivitatea fiicei naturei.

— Grație, Domnului, nu, — răspuse lady Esther, — pentru că eu consider pompa și avuția lui Carol ca un dar frumos al fericirii nóstre, mai ales pentru cuvântul că ne pune 'n stare d'a face bucurie multora.

— Și d'a ne plătisocotelile croitorilor, — adause lady Lilian, riđend de idea cu totul nouă a verișórei sale d'a cheltui paralele.

Apoi toți trei se aședară la mėsă și prãndul comun trecu, ca alte ocupațiuni alimentare din ote-luri. Lordul Primrose remase tăcut sub decursul prãndului și nu arătã nici o dispoziție d'a incepe o conversațiune ; dar lady Lilian părú a nu observã aceșta și cu intențiunea ei nu vorbi cu interesare despre nimica.

— Nu gășești castelul Primrose frapant ? — intrebã ea deodată pe noua sa verã.

— Noi încă n'am fost acolo, dar sânt nerãbdãtore să vèd castelul, — răspuse lady Esther.

— Mai trebuiesc niște reparaturi mici, ca să ne mulțãmescã și pe noi, copiii secolului al nouespredecile, — vrecu lordul Primrose. Pãnã ce se vor face aceste, vrem să arăt soției mele o parte din lume . . .

— Și eu nu mai pot de dorul a-l vedé, — intrerupse lady Esther voios. Intipuește ȃi, verișórã Lilian, eu nici odatã n'am pãrãsit Anglia. Ce ȃici la asta ?

— Te invidiez, căci pentru dta tóte sânt noue.

— Eu și dela naturã sânt o pasere migrãtore, al cãrei dor de țeri strãine, departe, dincolo de marea vènëtã, adeseori erã p'aici să-i rupã inima. Dar ce folos ! Aripele mi-au fost tăiate.

— Cu atât mai departe le poți intinde acuma, ȃise lordul Primrose cu privire stãlucindã de bucurie.

— Dēcã sbori și tu cu mine, adause ea cald.

Lady Lilian își mușcă buzele și-și plecã obrazul palid mai tare spre tãier și când se scularã dela mėsã, ȃise adio consãngenilor sei.

— Sânt atât de obositã de aerul de lac, — se escusã dënșã, — ș-apoi pentru voi a treia persónã este cu totul de prisos.

— Ce frumósã, încântãtore și cuminte femeie este verișóra ta, Carol, — ȃise lady Esther, — dupã ce coborirã jos la țerm.

— Da, da, — aprobã lordul Primrose. Pecat inse, că este cu neputință să n'o invitãm la noi.

— Dar pentru ce să fie presința ei un ce neplãcut ?

— Pentru că n'aș vré să fii cu dënșã mai intimã, — răspuse lordul Primrose hotãrit. Lilian e nesimțitóre, fãrã inimã și pré de lume ; aceste sânt niște lucruri pe cari pãserica mea din pãdure nu le pricepe și pe cari nici n'aș vré să le șcie.

— O, Charley, fii fãrã grige, eu n'am inclinãțiune spre nebunii. Cum aș și puté fi fãrã inimã și nesimțitóre, cu atãta iubire ce am pentru tine ? !

— In asta privință ai dreptate, Esther. In respectul acesta, Lilian nu-ți pôte fi periculósã. Ș-apoi o mare amicie chiar și pentru aceea este cu neputință între voi, pentru că aveți naturã cu totul deosebitã. Tu ești nestricatã, fragedã ; dënșã-i ca o pómã frumósã, dar in lãuntru ei rod vermii plãcerilor lumești.

— Dar ce reu ț-a făcut lumea, că o critici atât de aspru ?

— Nu-mi plac aceste dame de lume, cari nu cugetã la alt ceva decât că ce toaletã să-și facã și cum ș-ar puté petrece timpul mai bine și mai mult afarã din casã. Tu nu cređi, cât de miserabil m'am simțit moralicește totdeuna dupã espirarea unui se-son petrecut in o astfel de societate.

— Și 'n ora aceea eu dórã 'mi ȃiceam : De ai puté aruncã cel puțin o privire in lumea miraculósã, care-ți stã inchisã, pentru că n'ai bani destui să-ți cumperi o toaletã ! — esclamã lady Esther de jumãtate riđend, de jumãtate plãngend.

— Ce folos ! Lumea aceea ț-ar fi strãinã. Femeile ei n'au simțire conjugalã. Casa, bãrbatul, copiii, familia intrégã pentru ele sânt niște idei neinteresante.

— Nici nu me doresc acolo. Vei vedé, cum m'oi indrãgi eu de castelul Primrose, încãt n'oi mai dori să ies de-acolo 'n lume. Inse totuș, Charley, e curios, că cum mi-a putut vini adineórea simțirea aceea infricoșatã, par că ar fi stat un ce inspãmãntãtor inapoiã mea ! Și cât de amabil s'a desvoltat din vèdenia mea statua feericã a lady-i Lilian Dudley.

— Care va să ȃicã atãta, că asemenea simțiri nu se 'ntemeiezã pe niște lucruri supranaturale.

— Nici nu-mi mai pot aduce bine aminte. Șciu că a fost pré ingrozitor. Par că ar fi trebuit să mor. Causa vèdeniei de bunã sémã a fost fómã de care suferiam.

*

In sudul Școției, in grafia selbateg-romanticã Galloray, se aflã castelul Primrose, chiar lângã marea iricã. De mărime colosalã, asemenea unei fortãrețe, ceea ce a și fost mai nainte, pãreții se rëdicau superb și vèrfurile turnurilor vechi și negri ale stilului gothic, dominau tot giurul acela, peste pãduri nemãrginite, peste puște și lacuri ; un monument amenințãtor din vremile de mult trecute. Ederã purure verde infășurã pãreții de pãtrã pãnã sus la turnuri și cu tóte că acest vestmènt melancolic al morminților fãcea aspectul castelului mai prietenos, totuș nu-i in stare să stèmpere cu totul impresiunea sinistra și fantomósã a castelului.

DEJUNUL IN COMPANIE.

Și decă ar puté vorbi zidurile castelului Primrose, de bună sémă ar întrece pe cei mai sirguincioși cronicari ai vechiului ném școțian. Un turn vechiu și o parte de zid își trag originea încă din castelul edificat de regele Duncan. Și tradițiunea voeșce să șcie, că acest monarc a innoptat în castelul Primrose, când l'a ucis pumnalul lui Machbeth, în anul 1040.

Intre multele suveniruri glorioșe ale castelului Primrose, relative la vizitele regeșci, se numără și raporturile despre petrecerea acolo a martirei regale Maria Stuart, ceea ce face parte din cele mai mărețe tradițiuni ale familiei. În zilele sale fericite, ea a cercetat odată castelul cu ocaziunea unei vânătoare, un sport pe care dēnsa îl iubiă cu pasiune. A doua oră intră ea în castelul Primrose în fuga sa după nenorocita bătălie dela Langoide, cu doue zile înainte d'a păși pe fatalul pământ al Angliei. Loiala casă Primrose a adăpostit pe regina fugară numai o noapte, un jalnic serviciu de iubire, de care inse generațiunile următoare cu fală se laudă până în ziua de astăzi.

— Acesta e dară castelul Primrose? — șise lady Esther desilusionată, când vedū inaintea sa păreții negri de vechi, ce se nălțau amenințător. Ea se nfioră la vederea edificiului sinistru și acel simțământ de ametelă și de spaimă i cuprinse inima, care o atacă cu câteva luni mai înainte la Trouville.

Lordul Primrose inse zimbi. El șcicia că aspectul castelului seu strămoșesc trebuia să-i stērnescă la început o nfiurare respectuoasă; inse tot așa eră convins, că interiorul o va surprinde foarte plăcut.

Și în adevăr, îndată vederea curții colosale pătrate și impresurată de niște ziduri acoperite de iederă și de rose, cari se urcaseră până sus, scōse de pe buze tinerei neveste o exclamațiune de surprindere. Dar interiorul castelului, coridorele aședate într'o întunecime senină, boltiturele infinite, scările înguste și treptele incovoiate, erăș îi deșteptară acel simț de nesiguritate. Odăile de locuit, salele pentru primirea oșpeților, mobilele lor tōte de vechime seculară, tapetele moi, gobelinele și tablourile scumpe erăș o însulețiră, căci îi plăceau acele mărturii ale unui timp, pe care dēnsa îl cunoșcea din studiile sale. Creșcerea feudală ce primi ea i influință o adâncă pietate pentru reliquiile familiilor vechi și sprijōnele tronului regesc. Acesta pietate n'a fost sguđuită de valurile democrației, cari clătină tradițiunile vechi.

Și etă, lady Esther a aflat și motivul, pentru care lordul Primrose a purtat-o atăta vreme prin lume, în loc s'o conducă acasă. El adeca a ordonat ca lângă apartamentul nevestei sale să se facă și o grădină de ernă, un tablou din o mie și una de nopți, din sticle și fer aurit, în care se aflau plantele cele mai rare, o fântână săritōre și peste tot lucsul cel mai mare.

Ea se bucură ca un copil de acesta atențiune a bărbatului seu, care la rēndul seu se află foarte recompensat prin bucuria ei și nu fără ambițiune își conduse tinera nevestă, frumoasă și încântătoare, prin castel, aretându-i tot ce-i vrednic de vedut.

Acēsta fu o călătorie lungă și plăcută. Căci castelul Primrose este o stație vestită pentru toți turiștii, nu numai pentru privelișcea frumoasă din turnuri și din terase asupra mării până peste Anglia și Irlanda; dar și pentru comorile sale de arte. Aici se allă și o galerie de tablouri alese, o colecțiune de gravuri în metal și pētră, mobile vechi și prețioșe, într'un șir de salone, ce par că nu mai aveau stērșit!

— Cât de bine-mi pare, că la tōte aceste nu trebuie să me uit numai fugitiv ca turiștii, — gândi

lady Esther. Apoi șise cu voce naltă: Cât de mult me bucur, Charley, că tōtă ziua pot să ved aceste lucruri, cât vreu!

— Poți să duci cu tine ce-ți place, căci tōte sūnt a tale, — respunse bărbatu-seu.

— În adevăr? O! Charley, își mulțămesc. Și pot duce cu mine și figurele de fildiș? Ah! de aceste mi-am visat eu totdeuna în sătuțul meu depărtat și plăcut! Dar stăi, ce este aici? Un scrinișor incuiat!

— Etă cheia, — șise contele misterios, aratând o cheiță aurită.

— Ah! — se bucură lady Esther. Se ntelege că nimenui nu-i este permis să vedă conținutul acestei lădițe.

Lordul rise

— Străinilor nu se arată, dar membrii familiei nōstre și amicii nostri îl pot vedē. Etă, uite ce-i!

Și el deschise puil secret al scrinului, care nu eră mai mare decât o cutie de țigări și conținea alte doue cutii mai mici. El scōse cea dintēiu și o deschise, aceea conținea o miniatură, o femeie fermecătoare, represintând portul din secolul al 16-le.

— Maria Stuart! — exclamă lady Esther zărind țeseturile fine și frumoșe de pe figură.

— Ea a dărui-o lordului Primrose de atunci când întēia-oră petrecū aici, — esplică contele. Și aici, — continuă dēnsul intorcēnd cutia, — e pērul ei.

Lady Esther privi emoționată pērul de sub sticlă, a cărui colōre blondină bine conservată i părea ca o poveste

— Și aici, — lordul Primrose scōse cealaltă cutie incrustată cu aur, — casetta acēsta conține darul ei cel din urmă pentru casa nōstră, care a devinit un spectru familiar. În fuga ei după bătălia dela Langoide, ea a innoptat aici, și cronica nōstră familiară spune, că în noptea aceea dēnsa s'a temut de atacul trădător al regentului și de-aceea regina s'a retras în apartamentul secret al castelului. De și am căutat, n'am putut să aflu, care a fost despărțēmēntul acela, căci nici unul din părțile secrete ale castelului nu corespunde descrierii. Este fapt inse, că Maria Stuart a petrecut aici o noapte în pace și fără d'a fi atacată. Și fiind că nu avea alt ceva nimic, dărui căsenilor drept suvenir un inel de pe degetul ei. Etă-l'ai!

(Va urmă.)

Letiția Medan.

Rachiul séu vinarsul.

Subt titlul »Intricoșatele stricăciuni ale beuterei de vinars« au apărut la Brașov în doue (1854 și 1868) séu pōte și mai multe edițiuni o broșurică, care de și n'am avut ocaziune s'o cetesc, totuș din intitularea alarmantă și din setea cu care trebuie să se fie cetit de cătră publicul român, dovedeșce că esistă o mare dorință la cărturarii nōștri de a pune pe cât se pōte stavilă reului ce amenință poporațiunea nōstră.

Cred că fac un bine când vin și eu a spune câteva cuvinte relative la combaterea acestui abus de beuturi spiritușe, în special al rachiului, și bine fac toți aceia cari au scris séu vor serie de aci înainte prin manuale scolastice, cum sūnt: cartea de cetire, igienă, învățături morale etc., căci de mici, din școlă trebuie să se amenințe prunciile de a se feri de abusul acestor beuturi. Cu tōte acestea reul nu se va putē sanifiă cum se cade, nici pe calea aci arētată. Dōră vor fi scris și alte națiuni în contra

acestui reu, ba s'au încercat a se aduce și legi aspre și totuș cu puțin folos.

Ca să aveți o idee despre consumarea rachiului în diferite state, étă aci unele date recente, ce am aflat într'o fôie de igienă. În Italia se bê de om în fiecare an câte 2 litre de rachi, în Norvegia câte 3-8, în Anglia câte 6, în Franța câte 8-4, în Svedia câte 8-7, în Germania câte 9-1, în Rusia câte 9-3, ér în Dania câte 12-8 litre de om.

Cum dar s'ar puté combate acest reu cu mai multă energie și succes decât se pôte acésta pe cale scripturistă? Ideia mea este, că numai la punerea temeliei unei familii, la împărecherea a doué ființe cu puțină esperință, să se caute a se evitá acest reu. Este știut, că la țéranii români și cred că și la ai altor națiuni, voința părinților séu rudeniilor jôcă un rol mai însemnat la invoelile de căsătorie, chiar și decât iubirea tinerilor. De multe ori trebuie să admiri cu câtă resignațiune spune nevêsta tinêră că »așă au voit părinții și ea erá datóre să asculte.« În astfel de împregiurări e o sfântă datorie a părinților mai circumspecti, a ómenilor lor de incredere și de bine, a preotului, invêțătorului etc. ca ceréndu-li-se statul unui părinte, care vré să-și mărite fata, să-l admoniêze la timp, de va și că pețitorul e bețiv séu se trage din o familie bețivă.

Relativ la punctul din urmă îmi pôte obiectá cineva, că familia bețivă nu dă totdeuna societății umane succesori bețivi. Conced acésta, dar numai ca excepțiune. Regula generală ăice: vai de familia în care și numai unul dintre copii ei este bețiv și de trei ori vai, unde-s amêndoi. Unde mai ăice mama: »Bé, bê numai tu, că ești ostănit« aci copiii pot fi pe deplin teferi: dar unde femeia aduce 2 mesuri, când bărbatul a ăis să aducă una, aci fac cruce și peste copii.

Ei bine, astfel de progenituri n'ar trebui în veci să mai pășescă la căsătorie. séu cel mult atunci să se permită când una dintre ambele părți, fireșce mai tot cea temeiescă, este bună și acésta în speranța că va converti pe cea rea, decât acésta nu a ajuns la extrem. O spusei și eu acésta, ca să se repete cât de multe ori, ca astfel ceea ce este deja o normă la ómenii de bine, adecă a se feri de bețivi, fie ei chiar liii celor mai bogăți consăteni, ăic acésta normă să se vênjescă și mai tare și conducătorii poporului să-i sprijinescă în acésta direcțiune cum șciu mai bine.

Și acum nainte de a terminá, voesc să iau subt scutul meu pe »fata mare«, fiitórea mamă de viță română. Multe se scriu la adresa ei. Că se albeșce, se rumeneșce, pôrtă haine de lues, aur și câte tóte, ba că e și bețivă. Tóte le pot admite, numai acésta una din urmă nu. Me inverșunez destul când aud pe străini spunénd astfel de batjocuri, dar și mai mult când un scriitor român le dă ca adevêruri. — Când s'a jucat în Pesta scălciata piesă »Apajune« și intraltele se aretá, că mirésa română bê până se imbétá (și-a găsít-o. că chiar mirésa română e proverbială până și în nemăncare, de aceea se ăice »se imbie ca o mirésă, ca o govie«) îmi veniá în acésta scenă să sar pe scenă ca un »Peleskei notarius« (care aud că e o concepțiune română) spre a-l impedecá pe actor de a face o crimă, o incriminare națională; dar ér me gândiam, cine șcié prin ce mahala a Vienei ș-a cules dl Millöcker sujetul séu, pe care îl imbracă în costum național român.

Âncă odată o repet, că fata mare română se fereșce de a bê și între străini, cu atât mai puțin, încât me mir mult unde ș-a cules stimatul meu coleg dr. Vuia datele sale, pe basa căroră scrie în Higiena sa ed. II p. 76: »Astfel plosca cu rachi merge

din mână în mână, dela tată la mamă, apoi la fata mare până la copii și chiar la cei sugători.«

Iubite cetitóre și onorați lectori, ve rog în virtutea numelui bun al fetei mari române, băgați bine de sémă la tóte ocasiunile, studiați cât de mult pe ascuns și fâțș, că óre bê și fata mare română rachi. ca să vedem. care dintre noi doctorii »Familiei« are dreptate. De voi avé eu, ve rog grăbiți-ve a-mi spune, ér de nu, ve rog a nu-mi spune nici odată, ca să nu-mi pierd speranțele poetice despre viitorul națiunii române, despre care Bolintinean ăice:

Căci să știți cu toții, că un ném se face
Mare séu se perde cum femeii-i place.

Dr. G. Crăinicean.

Poesii populare.

— Din Solnoc-Dobăca în Ardeal. —

Fôie verde floricea,
Când eram la mama mea,
Nici săpam,
Nici seceram,
Nici torceam, nici puneam pânză,
Ci numai ăiceam în frunză;
Dar decât m'am măritat
Și săpai și secerai,
Și torsei și pusei pânză,
O lăsați pustie frunză.
Fôie verde iérba rea,
Cât fusei la maica mea,
Măncam pită de secară,
Cernută prin sită rară,
Ș-o măncam ridénd pe-afară;
Decă ajunsei la socru,
Măncam pită de grâu mândru,
Cernută prin sită désă,
Ș-o măncam plângénd la mész.

Frunză verde de dudu,
Mărióră din Bărgău,
Am auđit că ți-i reu;
Dar nici mie nu mi-i bine,
Că nu pot veni la tine.
M'a lovit bóla de șele,
Tot strângéndu-ți buriene,
Diminéta la recóre,
Peste ăi la vrăjitóre
Am ologit de picióre.

Cruciuliță de argint,
Amêndoi ne-am potrivit;
Cruciuliță de aramă,
Amêndoi sântem de-o sémă
Și la stat și la uitat
Și la dulce sărutat;
Și la ochi și la sprincene,
Ca doi porumbei la pene;
Tu 'năltucă subțirică,
Ca și trasă prin verigă,
Eu năltuț și subțirel,
Ca și tras prin un inel;
Tu n'ai tată eu n'am mamă,
Amêndoi sântem de-o sémă;
Tu n'ai frați, eu n'am surori,
Amêndoi ca doué flori,
Gândești c'am picat din nori.

Laura Veturia Mureșan.

Dela Paris.

O domnișoră dr. in medicină — Visita eximpăratăsei Eugenia la Paris. — Debutul Adelinei Patti in Opera-mare — O cântăreță română. — O femeie premiată. — Scriitorii francesi despre regatul israelit.

Să nu credeți, că evenimentul mare care a agitat și agită de câteva săptămâni spiritele, a fost și este numai candidarea lui Boulanger la Paris. A mai fost o cestiune, de care, cel puțin lumea științifică, s'a ocupat tot atât de mult ca de cea dintâi. Acesta a fost promovarea la gradul de dr. in medicină a unei femei tinere. Dșora Carolina Schulze, noua adeptă a lui Aesculap, este o poloneză. Promoțiunea ei la gradul de dr. in medicină a fost evenimentul științific, de care începusem a vorbi.

Sala posomorită din »Ecole de medecine«, de mult n'a vădut intrunit un public atât de elegant, ca cu ocaziunea acestei promoțiuni. Nu numai omenii de specialitate, nu numai studenții de medicină, dar și lumea naltă ș-a dat cu asta ocaziune contingentul seu. Par că eram la prima reprezentațiune a unei piese.

Nu-i vorba, pe mulți au atras individualitatea noii doctore, căci este o fată frumoasă; mulți au venit s'audă interesanta ei locuțiune, care poartă titlul: »femeia ca medic in secolul al 19-le;« in se dōră și mai mulți viniră, știind că după dșora Schulze are să vorbească presidentul comisunii esaminătoare, profesorul Charcot, care este un adversar hotărît al emanațiunii femeii.

Timpul fixat sosi. Solemnitatea începū. Candidata începū înteu timid, apoi incurăgiându-se, câte odată inroșind, dar in continuu probând, că femeile sūnt foarte potrivite pentru cariera de medici. Femeile presinte remaseră incântate și decă nu aplaudară, cauza fu numai localul unde se petrecea scena acesta.

Atunci luă cuvântul presidentul comisunii, profesorul Charcot și făcându-i un compliment la succesul obținut, observă că femeia pe terenul medicinei va fi totdeauna un factor escepțional. »Dta, dșoră, ești foarte frumoasă. Pune mâna pe inimă și cređi dta, că unele părți ale medicinei, considerând esecutarea lor practică, sūnt conveniabile pentru o femeie atât de amabilă ca dta. După părerea mea, femeile-medici n'au viitor, căci vocațiunea asta se află in contrast cu natura femeiescă.«

Femeile presinte aruncau schintei de ochi, ér bărbații surideau cu plăcere. Ce e drept presidentul n'a vorbit cu multă politețe.

Dar se scolă alt profesor, dr. Landouzy, acela desvoltă altă părere. »Decă femeile, dise el, ar studia special bōla copiilor, ar face mari servicii omenimei. In tot locul unde suferă o femeie, unde plānge un copil, ai menire sfântă, dșoră! Durerile acesie mai bine și mai iute le pōte vindecă o femeie, decât un bărbat. Și sūnt suferințe, in cari mângăierea femeii ajută mai mult, decât a bărbatului.«

Femeile erau incântate, nici bărbații nu se supărară. Astfel solemnitatea se incheiă 'n pace și toți grăbiră a feliicită pe noua doctoră.

In luna trecută a venit la Paris eximpăratăsa Eugenia. Nenorocita văduvă a împăratului Napoleon a petrecut aici numai câteva zile in palatul princăsei Monchy. Ce impresiuni grozave a trebuit să simțā, când s'a vădut in capitala unde odiniōră ea a domnit cu atāta strălucire!

Ca totdeauna și de astadata ér îmbrăcată in negru. Toaleta negră, ce poartă dela mōrtea împăratului și al princăelui Ludovic, formeză un contrast bătător la ochi cu părul seu, care este aprōpe cu totul alb.

In tōmna trecută dēnsa a suferit mult. Nu putea dormi și avea halucinațiuni; spăriată de visiuni infricoșate, adese ori își deșteptā servitorii din somn; câteodată ér atât de nervōsă, incāt cei din giur se temeau că are să nebunescă. Acuma inse e deplin sănētōsă și afară de suferințele spirituale, n'are alte dureri.

Intr'una din zile a făcut o plimbare cu trāsura, insoțită de princăsa Monchy, pe stradele Parisului. Trecēnd pe lângā Tuillerii, abiă fu 'n stare să-și in-nece lacremile. A intrat in mai multe prāvālii, cumpērând felurite obiecte; s'a dus și 'n Louvre, unde numai decāt s'a adunat lume multă.

N'a primit decāt pe princăele Roland Bonaparte.

Voind să ve întrețin despre evenimentele mai importante ale săptămānilor trecute, trebuie să vorbesc de debutul Adelinei Patti, cel mai de frunte eveniment artistic in erna acēsta la Paris.

Celebra cântăreță a început debutul seu cu opera »Romeo și Iulietta« de Gounod, carele ēnsuș a dirijat orchestrul. Opera prelucrată de nou de autorul, a făcut senzație mare. Patti acum intēia oră a cântat libretul in limba francesă, după ce pān'acuma italieneșce l'a cântat de vr'o sută de ori in diverse capitale ale Europei și Americi.

Diarele au făcut divei adevērate elogiuri. Vocea ei este ancă tot puternică și tare, și cu tōte acestea ș-a conservat ușorētatea mlădiōsă din trecut. Ea vorbeșce franțozeșce cu atāta desteritate, incāt mulți francesi ar putē-o invidia. Și numai dēnsa cunōșce secretul prin care, cu mezzo-voce șcie să facă astfel de efect, incāt tōtā sala aplaudēzā frenetic.

Depărtându-se Patti, o cântăreță română, dna Hartular-Darclée i-a ocupat locul. Adecă ea cântă rolul Iuliettei.

Singur faptul, că direcțiunea Operei a cutezat să dea după Patti, partia acēsta dnei Hartular, probēzā că dēnsa are un talent mare.

Direcțiunea nici nu s'a inșelat, căci juna cântăreță ș-a esecutat rolul cu atāta succes, incāt publicul și critica au fost unanimi intru a-i recunōșce talentul escelent și viitorul mare ce-l are 'n arta cântării.

Aș putē să citez aici din criticele celor mai de frunte diare o mulțime de pasage măgulitōre. Ajungă a spune, că ovațiuni de aceste de mult n'au intimpinat aici p'o jună cântăreță.

Etā și aici un talent romānesc, ilustrând scena străină! Veni-va ore timpul, când un spirit conducător va adunā tōte talentele romāneșci la olaltă, acolo unde li-i locul: la Teatrul Național din București?!

Și fiind că pān'acuma vorbii tot de femei, să mai adaug, că Academia francesă a premiat pe dna Sofia Kavalesski, care e profesōră de matematică la universitatea din Stockholm.

Ancă la 1835 s'a inființat la Institut premiul Bardin, de 3000 fr., pentru cestiuni matematico-fisice. Concurenții au să-și trimită lucrările anonim. Pān'acuma numai de doue ori s'au găsit lucrări vrednice de premiat; in anul trecut inse s'a presintat una, care nu numai a corespons, dar a indemnat Acade-

mă să urce premiul dela 3000 franci la 5000. Auctorea acestei lucrări este dna Kavalevsky.

La invitarea specială a Academiei, dăna a venit în persoană, ca să primescă premiul. Cu asta ocaziune membrii Academiei și alți oameni de știință, i-au adus omage și i-au făcut distincțiuni neobișnuite.

Dna Kavalevsky acuma e de 34 ani, e văduva cunoscutului paleontolog Valdemar Kavalevsky. Dela 1885 ocupă catedra de matematică naltă la universitatea din Stockholm.

*

Se știe că la Londra s'a făcut mișcare, ca Palestina să se schimbe într'un regat israelit.

Țiarul «Figaro», care cultivă tot ce-i interesant, a întrebat părerea mai multor bărbați de litere francezi în asta privință. Etă o colecțiune din ele:

Renan a ăis unui redactor dela «Figaro», că planul nu se pôte realiza, căci națiunile nu se pot transplantă simplu în alt loc.

Dumas asemenea crede, că idea nu se pôte traduce 'n realitate. Cum ar fi cu puțință, ăise el, să se creeze o patrie hotărâtă, stabilă și țămurnită, acestor cuceritori persecutați, cari actualminte sânt pe calea de-a-și cumpără lumea totă?!

Un băncar bogat, întrebat de unul din redactorii dela «Figaro», că ce ar face decă s'ar restabili regatul Palestina, a răspuns:

— Aș rugă îndată pe regele meu să me numescă ambasador la Paris.

Bon Ton.

Bonbone.

Domnul: Fii a mea, domnișoră Marioră, și eu te voi adoră totdeună ca pe un ânger.

Domnișora: Dar ângerii nici nu mănâncă, nici nu se îmbracă. Mulțam d'tale.

*

— De ce nu saluți pe contesa?

— Dar nu știți ce vorbește de ea limbile rele?

— Âncă nu, dar voi ști îndată — din d'ta.

*

La tribunal.

Plugarul: Apelez.

Judele: Dar ai dobândit procesul.

Plugarul: Nu-mi pasă. Să vedă și colo sus, că eu am dreptate!

*

Pe ghiță.

O damă tineră: E neplăcut a căde pe ghiță.

Amica ei: Mai cu sémă, decă nu sânt în apropiere domni, n'are nici un înțeles.

*

Tatăl: Ione, ađi ți-i ăiua onomastica. Cu ce să-ți fac bucurie?

Ión: Bate pe Nicolae!

Dejunul în companie.

— Veđi ilustrațiunea din nr. acesta. —

Mica Mărioră s'a sculat. Graba ei cea mai mare a fost să dejeze. N'a trebuit să aștepte nici o clipită. Scumpa ei mamă i l'a pregătit de cu vreme.

Dar singurică nici ea n'are poftă. Pe cine să chieме? Etă pisica se și ivește. Cum să nu-i dea și ei? Bucuros. I face plăcere. Și mica Mărioră își împarte dejunul cu pisica.

I. H.

Literatură și arte.

Știri literare și artistice. Dl dr. I. Felix, membru al Academiei Române și medic primar în București, a publicat partea a doua din scrierea sa »Igiēna politică« și »Poliție sanitară«, un volum de 600 pagine. — *Despre Carmen Sylva* a publicat Leo Quesnel un articol biografic-literar în nr. din decembrie trecut al revistei »Bibliotēque Universelle« din Saussanne. — *Regina României* a primit presidența »Bibliotecei internaționale de opere feminine« fundată la Paris de dșora Ana de Wolka. Dar ore în România nu ș-ar află regina asemenea teren de activitate? — Dl D. R. Rosetti, cronicarul »Epocei«, a adunat în o frumoasă edițiune de lucș tôte cronicale sale dela 1886—88, publicate sub pseudonimul Max. — Dl *Eduard Iosephi* a publicat la București o colecțiune de novele bucureșcene, în limba franceză, sub titlul »La Chanteuse.«

Cartea nouă a dșorei Sevastos, pe care o anunțarăm și din care reproducărăm drept specimen un capitol în nr. 52 al foii noastre, a apărut la Iași sub titlul »Călătorii prin țera românească.« Este dedicată prietenei autōrei, dșorei Electra Mortzun și conține 28 de scrisori adresate aceleia. În ele dșora Elena Sevastos își descrie impresiunile și suvenirile din timpul escursiunilor ce a făcut în România pentru ca să adune material la scrierea sa »Nunta la Români«, care apoi a obținut premiul Academiei Române. »Cât am scris și cât n'am putut scrie, ăice autōrea în prefață, căci obosit de drum și de necesari, numai unde găsiam un colțisor tciuit în care me puteam aciua, gândul și inima me duceau cătră dragălașa mea prietenă, să mi-o fac pârtașă măcar unora.« Timbrul general al cărții este simplitatea, o fată tineră povestește altei tete tinere ceea ce a vedut în călătoriile sale; povestirea acēsta se face în o limbă curată românească, așa cum o vorbește țeranul, fără s'alunece în slavismul ce ni-l presintă unii drept neoșă limbă poporală română. Cei ce vor ceti cartea acēsta, vor găsi 'n ea adevărată plăcere literară. Prețul 3 lei.

La istoria teatrului românesc. Dl Teodor T. Burada, profesor la conservatorul din Iași, a publicat acolo o broșură interesantă, intitulată: »Cercetări asupra Conservatorului filarmonic-dramatic din Iași 1836—1838.« Dl N. A. Bogdan, a scris în nr. trecut al foii noastre o dare-de-sémă despre acēsta lucrare: cu tôte aceste vom scôte și noi câteva date din ea. Părintele teatrului românesc este Gheorghe Asaki, care la 1816 în 17 decembrie a arangiat prima reprezentație teatrală în limba română, la Iași, în casele repositului hatman Costachi Ghica. S'a jucat piesa »Mirtil și Hloe« pastorală prelucrată de ênsuș Asaki, după Gasner și Florian. Piesa a fost reprezentată de amatori din cercurile nalte. După acēsta s'a mai jucat piesa »Alzira« de Voltaire și altele. Abiă la 20 de ani în urmă, la 1836, își putu realiza Asaki dorința d'a continuă reprezentațiunile române: întciu inse prin stăruința sa înjghebă o societate de boeri, care să inființeze o școlă cu scopul de a respândi musica și a întemeiă Teatrul Național. Astfel s'a sformat Conservatorul filarmonic-dramatic, unde gratis se invetă musica vocală și declamația în limba patriei. Directorii consevatorului s'au ales dñii: vornic Stefan Catargiu, aga Gh. Asaki și spătarul Vasile Alecsandri, care s'a însărcinat a fi și casier acestui Conservator. Elevii Conservatorului au dat prima reprezentație la 23 februarie 1837, jucând dramele »Lapeirus« și »Văduva viclénă« de Kotzebue, prelucrate amēndoue de Asaki. După cererea generală, acēsta reprezentație s'a mai repetat în 26 febr. A treia re-

presentație s'a dat la 8 aprilie, atunci s'a jucat „Petru Rareș vodă“ dramă serie în 2 acturi, imitarisită și »Contrabandul sêu Intunecimea de lună« comedie în 2 acturi, asemenea slobod prelucrate de pe cea germană, ambele de G. Asaki. Piesa »Petru Rareș« după cerere generală s'a repetat la 30 aprilie, atunci spectacolul s'a încheiat prin păstorașca serbare a »Armindenei.« Aceste 4 reprezentațiuni au fost începutul teatrului românesc la Iași.

◀ **Documente istorice.** Cetim în »Gaz. Tr.« Comitetul parohial al bisericii St. Nicolae din Scheiu (Brașov) a ales o comisiune care să cerceteze documentele vechi, cărțile manuscrise și cărțile tipărite, ce se află în arhiva bisericii și care au fost aranjate și studiate de dr. V. Glodar până la anul 1837. Pentru luarea în primire a documentelor, precum și pentru terminarea lucrării, eventual pentru publicarea cuprinsului s'a ales în ședința din 29 decembrie a. c. o comisiune în persoanele părintelui V. Voina și a profesorilor A. Barsean și I. C. Panțu.

Scurte noțiuni de științe naturale, lucrata de M. C. Florențiu. Acastă broșură e menită a umple o lacună simțită în învățământul primar. Cartea e scrisă într'un stil simplu, apropiat de mintea și înțelesul copilului și figurile de animale ce cuprinde în text înlesnesc și mai mult priceperea elevului. Bêtrânul institutor arată o deosebită grige pentru școlă, muncind neobosit spre a le ajuta copiilor să-și îmbogățescă mintea cu cunoștințe folositoare.

Tineria vitelor. Dl Eugen Broțe, president al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu, a ținut sub acest titlu la întrunirea agricolă din Seliște, la 1 iulie 1888, un discurs, care s'a tipărit și 'n broșură. Membrii reuniunii li se dă grătit, ér alții o pot cumpăra cu 12 cr.

Diar nou. »*Valetul*« este titlul unei foi ce a apărut în Brăila și care promite a da pe față pe jucătorii de cărți cari ș-au făcut o meserie din jocurile la noroc.

Teatru și muzică.

Știri teatrale și musicale. *Gvernul României*, se dice, va cere corpurilor legiuitoare un credit pentru construirea teatrului din Iași. ✕ *Dna Hartular-Darclée* a cântat în săptămâna trecută în Opera mare din Paris rolul Iulietei în opera »Romeo și Iulietta« care până atunci a fost cântat de Adelina Patti. Dna Hartular (Darclée), după o știre mai nouă, a mai cântat Margareta în Faust și Gilda din Rigoletto. — *Dșóra Anna Cîmpăcea* studiază diligent la Paris și are să devină o bună tragediană. — *Dl Edmond Sava*, român din Transilvania, virtuos în cîmbal și concertist cu renume, va da în sala Ateneului Român din Bucureșci mai multe concerte. — ✕ *Corul mitropoliei din Iași*, sub conducerea dlui Gavril Musicescu, va da o serie de concerte populare prin cele mai însemnate orașe din România.

Reprezentățiunea teatrală din Oravița, dată a două zi Crăciun, de Reuniunea română de cântări de acolo, a reușit foarte bine. Atât comedia tradusă »Sărutul«, dar mai cu sémă opereta »Craiu-nou« a regretatului Porumbescu, au produs mulțămire generală în teatrul îndesuit până 'n locul cel din urmă. În comedie a escelat dșóra Nina Szerényi prin rutina sa surprinzătoare, ér dșóra Bistrea prin farmecul dicțiunii. Eroina serii inse a fost dșóra Iulia Dragoescu, care în »Craiu-nou« a încântat tot publicul prin interpretarea cu vervă a rolului seu. Frumôsa diletantă nu întăia-ora a electrisat acuma publicul cu vocea sa melodiôsă, de aceea acesta s'a și creșut în drept a-i

face o ovațiune. Chiamată pe scenă cu viforose aplause, presidentul Reuniunii de cântări dl dr. George Vuia eși dintre calisise și salutându-o în niște termeni foarte călduroși, că-și pune talentul în serviciul artei române, i predece drept omagiu al stimătorilor dșórei, un suvenir, care este un orologiu de aur. Auditorul acompiană cu aplause entusiastice cuvintele zelosului president și distincțiunea escelentei diletante făcū asupra tuturora cea mai bună impresiune. Ceialalți diletanți: dșóra Elisa Purgar și dnii L. Drăgoescu, Bogdan, Ivan și Andrițoi completară foarte bine succesul, succes care s'a și depeșat părintelui reposatului compositor Porumbescu. Reuniunea română de cântări din Oravița a dat și de asta-dată probă nouă, că este vrednică de renumele ce-l are. După teatru urmă dans în otelul »Corôna.«

Compozițiuni musicale. Intre hărțile rămase după Ciprian Porumbescu s'au aflat următoarele compozițiuni musicale bisericești, pe care tata compositorului, dl paroc din Frătăuți în Bucovina, Iraclie Porumbescu, le pune la dispoziția or-cui le va cere, pentru folosință și decopiere, fără de nici o plată: 1, Liturgia s. Ioan Crisostom în C—dur. 2, Liturgia s. Vasilie. 3, Liturgia s. Grigorie. 4, Cheruvicul liturgiei din Joia-mare. 5, Cheruvicul liturgiei din Sâmbăta-mare. 6, Axionul Crăciunului. 7, Axionul Florilor. 8, Axionul Pașcilor. 9, Christos a înviat și Christos anesti. 10, Pricésna Florilor. 11, Pricésna Pașcilor. 12, Pricésna préucivșilor (întru pomenirea vecinică va fi dreptul.) 13, În mormânt viêtă Isuse te-ai pus (antifon din Sâmbăta patimilor.) 14, »Apărătoarei Dómne« (condac din priveghierea Vinerii a cincina a postului-mare.) 15, Psalmul 149: »Lăudați pe Ddeu. 16, Cele 8 glasuri. 17, Liturgia în S—dur. 18, Liturgia în F—dur. 19, Sfinte Dumneđeule la morți și la vecinică pomenire. 20, Adusu-mi-am aminte.

Tinerimea română din Cojocna va arangia în 8/20 ianuarie o producțiune declamatorică-musicală împrennată cu joc în folosul fundațiunii școlarilor săraci. Programul: 1, »Cuvânt de deschidere«, rostii de Teodor Ciortea, paroc rom. 2, »Aidați frați într'o unire«, poezie, cântată de corul tinerimii. 3, »Sânt Român«, poezie de Iosif Vulcan, declamată de Vasilie Bojan. 4, »Românul«, poezie de Marienescu, declamată de Maria Moldovan. 5, »Cățetorul și sufletul«, poezie, declamată de Susana Raț. 6, »Neamțul românesc«, poezie, declamată de Ioan Raț. 7, »La România«, poezie, cântată de corul tinerimii. 8, »Căpitanul Romano«, declamată de Ioan (Chesches) Căprescu. 9, »Șerpele și Matca«, declamată de Susana Suciu. 10, »Toma lui Moș«, poezie, declamată de Arton (Chesches) Căprescu. 11, »Tricolorul«, poezie, cântată solo de George Cojocnean. 12, »Sila«, poezie, declamată de Victoria Nemeș. 13, »Fata Dorobanțului mort«, poezie, declamată de Susana Cojocnean. 14, »Tudor«, poezie, cântată de corul tinerimii. 15, »Peneș Curcanul«, poezie, declamată de Vasilie Moldovan. 16, »La armata română«, poezie, declamată de Ana Raț. 17, »Țiganul împărat«, poezie, declamată de Nicolae Raț. 18, »Vrăbiuță de pe deal«, cântată solo de G. Cojocnean. 19, »Floarea sergentul curcanul«, declamată de Gligor Raț. 20, »Bêtrânul«, poezie, declamată de Ioan (Fekete) Negru Rad. 21, »Dorul«, poezie populară, cântată de corul tinerimii. 22, »Vor-bire de încheierea producțiunilor«, de George Prigônă. învățator. Urméază apoi petrecerea cu jocuri naționale, »Călușerul«, »Bătuta« și joc liber. La o oră d. n. nopții cină comună, după cină érăș urméază joc.

Coruri de plugari. În *Ficatar*, în Bănat, s'a înființat un nou cor de plugari, care în serbătorile Crăciunului a și cântat în biserică, sub conducerea învățatorului Petru Bolgin. — În *Cuveșci* asemenea

s'a înființat un cor vocal de plugari, numărul coriștilor înscriși e 29, cari au început să studieze notele.

Teatre străine. *Paoli Ferrari*, renumitul autor dramatic italian, a scris o piesă nouă, intitulată »Fulvio Testi«, care s'a reprezentat în luna trecută la Roma. Autorul a lucrat zece ani la piesa acăsta, dar n'a izbutit; cu toate acestea publicul a întâmpinat cu entuziasm lucrarea iubitelui său poet. — *Ioan Strauss* scrie o operetă nouă, cu titlul »Dămnă Eva«; doue acte sânt până acuma gata. — *Adelina Patti* va merge în luna viitoare în America, unde va da concerte. — *Ioachim*, renumitul violinist, în anul acesta va serba jubileul de 50 ani al etății sale. — *La Beyreuth* în anul acesta nu se vor ține reprezentațiuni din operele lui Wagner. — »*Lunea unde ți-i urît*«, renumita comedie a lui Pailleron, în săptămâna trecută s'a jucat a treia-suta oră în Comedia franceză; întâia-oră s'a jucat la 27 aprilie 1881. — *Sarah Bernhardt*, după ce a jucat la Constantinopol, Cairo și Alecsandria, la 22 l. c. va debută la Roma. — *Principele Muntenegrului* a scris o dramă intitulată »Țarevna Balcanului«, care s'a jucat zilele trecute la Cetinje.

Ce e nou?

Balul românesc din Viena. După o pauză de doi ani, Românii din Viena s'au întrunit spre a aranja erăș un bal românesc. Acesta se va ține, sub înaltul protectorat al Alteței Sale Imperiale-Regale: Arhiducele Rainer și sub distinsul patronat al domnelor: Contesa Marie Bonda, Princesa Rosa Croy, Victoria de Grigorcea, Mathilda de Hardtmuth, Clairisse de Lindheim-Vivenot, Irma de Szögyény-Marich, Aurelia de Trapșa-Kron, Barona Elise De Vaux, Marie Vacarescu, Barona Catinca Wassilko-Serecki, la 26 ianuarie (7 februarie) în sala de dans a stabilimentului Romacher. Balul se va da în folosul Societății »România Jună«, centrul tinerilor români din Viena. Contribuțiile sânt a se adresa la I. Gr. Țaran, cand. med., Viena, VIII, Schlösselgasse 14. Președintele de onoare al comitetului arangiator e Alex. baron Wassilko-Serecki, consilier intim al Maj. Sale etc.; er preșident al aceluiași comitet: dl. dr. St. N. Ciurcu.

Balul curții din București, dat la 1/13 ianuarie, a fost strălucit. Regina purtă un costum de o splendoare uimitoare; rochia eră de stofă românească albă, lamată cu argint și aur veritabil, cu broderii de lână în color și care a fost lucrată de femei din Muscel timp aproape 3 ani. Mantaua de curte de satin împodobită de ștruț alb, er vëlul ce atârna în jos de pe cap eră de cel mai fin borangie. Rochia totă, lucrată în atelierile magazinului »Aux Villes de France«, eră preserată de safiruri și rubinuri în numer de peste 1700; corsagiul acoperit de o întreită rivieră de diamante, er pe cap M. S. avea o corônă de familie în stilul evului mediu, giuvaier de o valoare neprețuită și pe care regina o purtă în sêra asta pentru întâia dată. Toate amănuntele acestui strălucit port erau combinate cu o artă nespusă. După supeu a început cotilonul plin de cadouri și surprize, la care Maiestățile Lor au asistat până la orele 4.

Carneval. *Balul vèduvelor române din Brașov*, dat acolo în ajunul anului nou, de cătră Reuniunea pentru ajutorarea vèduvelor române din Brașov-Săcele, a reușit foarte bine și costumul național a fost bine reprezentat. În pauză 12 tineri sodali au jucat Călușerul și Bătuta. La miezul nopții, ca intrare în anul nou, dl profesor Ar. Vlaicu a ținut o cuvântare ocațională. La cassă au stat dămnelle Victoria C. Iuga, Otilia n. Orghidan și dșorele Maria Dobrean și

Victoria Iosif. — *Reuniunea femeilor române din Oravița* va da și 'n carnevalul acesta un bal; comitetul arangiator s'a și ales și ținerea balului s'a ficsat pe 2 februarie n.

Academia Română are a da în sesiunea anului 1889 doue premiuri, unul de lei 12,000 și altul de lei 5000, cărților scrise în limba română și anume: marele premiu »Năsturel Herescu« în suma de 12,000 lei unei cărți cu conținutul de or-ce natură, care se va judecă mai meritôsă dintre cele publicate dela 1 ianuarie 1885 până la 31 decembrie 1888; și al doile premiul Statului »Heliade Rădulescu« în sumă de 5000 lei, care se va decerne unei cărți cu conținutul literar, publicată dela 1 ianuarie 1887 până la 31 decembrie 1888. În lista concurenților, spune »România Liberă« figureză pentru premiul Năsturel următoarele nume: dl Al. Odobescu, cu operele sale complete editate în 3 volume; Alex. D. Xenopol cu »Istoria Românilor« din care n'a apărut până acuma decât un singur volum; G. Sion: »Amintiri din tinerețe.« Er pentru premiul al doile s'au presintat următoarele lucrări: »Anecdote populare« de Th. Speranță; »Călătorii în țera românească« de Elena Didia Odorica Sevastos; »Nuvele« de Duiliu Zamfirescu; »Opere dramatice« de cavalerul Stamati; »Manual de agricultură« de P. S. Aurelian; »Cultura omului« de I. Popp; »Cestiunea țeranului« de Iancovici; »Vilma cea frumoasă«, poemă epică; »Românii din munții apuseni« de Teofil Frâncu și G. Candrea. Mai sânt încă vr'o doue trei lucrări, ale căror nume ne-a scăpat din memorie.

Biserica și școlă. *Pr. Ssa dl Ioan Popasu*, episcopul Caransebeșului, la 2 ianuarie n. ș-a serbat a 80-a aniversară a nașcerii sale, cu care ocaziune a primit multe și bine meritate felicitări. — *La capitulul gr. c. din Gherla* s'au făcut următoarele înaintări: Canonicul școlastic Rds d. Dimitrie Coroian a fost înaintat canonic custode, canonicul cancelar Rds d. Vasile Pop a fost înaintat canonic școlastic și canonic prebendat Rds. d. Eusebiu Cărtice a ajuns canonic cancelar. — *Dl Alexandru Roman*, profesor de limba și literatura română la universitatea din Budapesta, în semestrul al doile nu va ține prelegeri. — *Dl George Moga*, absolvent al facultății de medicină din Cluș, a fost promovat acolo la gradul de doctor în medicină.

Societatea România-Jună a tinerimei române din Viena a ținut în luna trecută ședință generală, sub presiul vice-preșidentului Dimitrie Acsente, care o deschise cu o cuvântare, prin care își exprimă dorința ca peste doi ani, când societatea va serba aniversarea a 30-a a înființării sale, să edeie al treile almanac, compus de astadatâ numai din lucrările membrilor ordinari ai Societății și societatea să ia inițiativa pentru compunerea unei societăți generale a tuturor studenților români din monarhie. Urma apoi partea socială a ședinței, care produse tuturorora momente de plăcere.

Premii pentru țerance. Despărțământul Cluș al Asociației transilvane publice: doue premii de câte 10 fl. acelor doue țerance din ținutul acela, care preșegătesc ônsesi toate îmbrăcămintele trebuincioșe familiei lor și un premiu de 12 fl. pentru acel invetător care va probă că are cel mai bine instruit cor. Concurenții au a se înșciință până 'n 30 iunie, la directorul despărțământului, dr. Grigoriu Silași în Cluș.

O invențiune românească. Orologerul din Sibiu Ioan Sebeșan, domiciliat acum în Telipopol, a inventat un nou soi de orologiu de buzunar, menit a fi întrebuiințat de orbi și surđi. Inventatorul afirmă, că orologiul inventat de densusl e nensemnat mai ușor

de construit și prin urmare mult mai ieftin decât orologele de buzunar cu repetiție, întrebuițate până-acuma. El cercă acum un capitalist, spre a pute începe fabricațiunea. Capitalul cerut e 4000 fl.

Știri din România. *Regele și regina* au împărțit la Crăciun din casceta lor privată 25.000 franci în bani, lemne și încălțăminte la săracii, din mai multe orașe ale țării. — *Căsătoria principelui Ferdinand*, moștenitorul de tron al României, pe care o anunțară în nr. trecut, se va face, scrie »Epoca« probabil în luna lui iunie, înse nu la București, deorece palatul de acolo n'ar fi destul de mare pentru a primi toate capetele încoronate, care vor trebui să fie față la această căsătorie. Indată după nuntă, părechea regală va merge în România. — *Mitropolitul primat* va da un cercular în privința regulării portului preoților de mir din România. — *Dl Titu Maiorescu*, ministrul cultelor și instrucțiunii, va plecă la 15/27 ianuarie la Viena, în vederea încheierii convențiunii comerciale cu Austro-Ungaria. — *Facultatea de drept din București* va fi autorizată în viitorul an școlar să elibereze și diplome de doctorat, până-acuma nu putea să elibereze decât diplome de licență.

Dela curți. *Regina Angliei* va petrece câteva săptămâni la băile dela Biaritz în Franța, având cu sine o suită de 60 persoane. — *Moștenitorul de tron Nicolae al Rusiei* se va logodi în curând cu principesa Alice Elena Victoria de Hessen, fiica archiduceului Ludovic IV de Hessen, nepoța reginei Victoria a Angliei; mirele e de 21, mirăsa de 17 ani. — *Principesle Frideric Leopold* s'a logodit cu principesa Luisa de Schleswig-Hollstein, sora împărătesei Germaniei. — *Marele duce Paul Alecsandrovici* de Rusia în iulie se va cunună la Petersburg cu fiica cea mai mare a regelui George din Grecia.

Știri militare. Cadetul de honveți în rezervă br. Iuliu Popp a fost numit sublocotenent de honveți în rezervă, la jumătatea de brigadă nr. 23. — Oficeri în rezervă sunt numiți în Bucovina și dnii Corneliu Hominca, Dimitrie de Gallin la reg. nr. 41, dl Nicolau Țurcan la reg. nr. 63. Locotenentul Ilie Palicica dela reg. nr. 41 ca căpitan la acelaș regiment. Căpitanul auditor Eugeniu cavalier de Daschievici e transferat din Pesta la Cernăuți. — S'au transferat în statul neactiv al miliției cr. reg. următorii sublocotenenti în rezervă: Ioan Solar dela reg. de inf. nr. 31 și Ilarion Onciul dela reg. de inf. 51. Mai departe s'au transferat în înțelegere cu ministerul reg. ung. de honveți în statul neactiv al honvedimii următorii sublocotenenti în rezervă: Ioan Fărcaș dela reg. de inf. nr. 51, George Papp dela reg. de inf. nr. 62, Iuliu Herbay dela reg. 64 și Virgil Barbolovici dela reg. 82; capelanii militari cl. II. în rezervă Eftemie Maniu, Aureliu Florian, Nicolae Popovici, Aron Tămaș, Simeon Ciuca și Basiliu Oana și în sfârșit medicii superiori în rezervă: dr. Emil cav. de Pușcariu și dr. Alesandru Popu.

Oglinda lunei. *Moltke* la 8 martie își va serba jubileul de șeptedecei de ani de serviciu militar activ; în cercurile competente se fac mari pregătiri. — *Congresul internațional de femei*, care se va ține la Paris în anul acesta, a atras și interesarea damelor din America, ele au votat pentru scopul acesta 100,000 fr. — *Țarul Rusiei* a dat știle trecute un ucas conform căruia toți Evreii străini din Varșovia și din întreaga Polonia vor trebui să părăsescă în timp de o lună orașele ce locuiesc. — *Japonesii*, în număr de mai multe milioane, vrău să trecă la creștinism și anume la religiunea gr. orientală, sperând că prin acesta ș-or asigura protecțiunea țarului rusesc.

Necrológe. *N. Grigorcea*, deputat român din Bucovina la senatul imperial din Viena, a murit acolo știle trecute, în etate de 51 ani. — *Anastasia Barian*, mama dlui Atanasie Barian, avocat în Budapesta, a încetat din viață la Lipova, în ziua de Crăciun, în etate de 67 ani.

Moda.

Câteva dame de modă din Paris ș-au permis ideia îndreznăță ca să nu mai întrebuițeze corset, care pentru noul leib nici nu-i necesar, dar nici nu se potrivește.

Fabricanții de corseturi se și speriară grozav și unul din ei publică în ziua un articol, în care dise: »Este adevărat, că femeile grece. pe cari voim să le imităm acum. n'au purtat corset; dar acele au fost deprinse începând din pruncie să nu porțe corset, de care nici n'au avut trebuință. Inse damele noastre ș-au învățat corpul cu corset; fără acesta, ele nu par a fi mlădișe, ci disordinate.«

Damele cam grase, precum și cele reu dezvoltate trușeșce, sunt de opiniunea fabricanților.

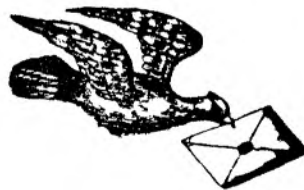
În érna această, la serate și la baluri, damele porță rochii de faille heliotrope garnisită cu volane de dantelă albă. Fusta e de mătase, cu partea dréptă creță, garnisită impregiur. Partea stângă dela spate, cade în cute, ér drépta forméză din puf o fundă.

Talia, în față, e rotundă; în partea dela spate, basca este ascunsă sub funda din puful fustii. Pieptii taliei, în față, sunt creți cu o dantelă impregiurul gâtului care cade în coquillages în față.

Măneșile crețe d'asupra, terminate cu un rever de dantelă.

La o asemenea rochie trebuie 4 m. 25 cm. de mătase; 16 m. faille; 2 m. 50 cm. dantelă lată de 20 centimetri; și 6 metri tot dantelă lată de 15 centimetri.

Poșta Redacțiunii.

Mephistopheles. Cu părere de reu suntem siliți a ve răspunde, că nu putem întrebuiță versul trimis.

Crăciunul românesc. Intențiune bună, dar realizarea n'a reușit. Culege doine și povești de pe acolo și ni le decopieza întocmai cum es din gura poporului, neschimbând nimica.

Boldur. Cu 70 cr. ați trimis mai puțin.

Călinarul șeptemănei.

Țiua șept.	Călinarul vechiu	Calind. nou	Sórele
Dumineca după hotez. Ev. dela Mateiu c. 4, gl. 8, a inv. 8	Dres. ap.		
Duminecă	8 Précuv. Georgie	20 Fab. și Seb.	7 40 4 44
Luni	9 Mart. Poliect	21 Agnesia	7 39 4 45
Mărți	10 Părintele Grigorie	22 Vicența	7 38 4 47
Mércuri	11 Cuv. Teodosie	23 Log. Mariei	7 37 4 48
Joi	12 Martira Tatiana	24 Timoteu	7 36 4 50
Vineri	13 Martir Ermil	25 Int. lui Saul	7 35 4 51
Sâmbătă	14 SS. PP. uciși în Sinai	26 Policarp	7 34 4 53

➡ Aceia acărur abonamente au espirat, sunt rugați a le innoi de timpuriu, căci noi numai cu abonamente plătite regulat înainte putem susține fôia.

Cei ce nu mai vor să fie abonați, binevoiescă a ne innapoiă nr. acesta, ca să nu le mai espedăm fôia.